

Høringskommentarer til aksjelovsforenklinger

Aksjelovutvalgets forslag til forenklinger og endringer i aksjeloven er omtalt i en artikkel i RR 7–2016. I denne artikkelen har jeg tatt inn en oversikt over høringskommentarene, primært knyttet til de forslagene jeg ser som de mest sentrale.

Statsautorisert revisor
Elisabet Ekberg
KPMG

I artikkelen om utvalgets forslag ga jeg uttrykk for at forslagene i stor grad gir lettelse og forenklinger for næringslivet, samtidig som jeg gjorde oppmerksom på at jeg som et av medlemmene av utvalget ikke er objektiv i mine vurderinger av forslagene. På samme måte er min vurdering av høringsinstansenes synspunkter farget av at jeg har vært enig i forslagene slik de er fremmet av aksjelovutvalget. Jeg har konsentrert meg om aksjeloven. Forslag til endringer i allmennaksjeloven og høringskommentarene til disse er ikke kommentert i denne artikkelen.

Minste aksjekapital

Utvalget foreslo at kravet til minste aksjekapital settes ned til én krone. Virke er den eneste høringsinstansen som eksplisitt støtter forslaget. Brønnøysundregistrene kan kanskje sies å ha gitt sin tilslutning, men indirekte, ved å kommentere at utvalget har gjort grundige vurderinger på dette punktet. Revisorforeningen har tidligere støttet forslag om én krone, men uttalte seg ikke om det i høringen. 13 høringskommentarer er enten negative til forslaget og/eller mener at konsekvensene må utredes bedre. Blant dem som er negative til forslaget, er blant annet NHO, LO, advokatforeningen og flere advokatfirmaer. Høringsvaret fra Byggenæringsens Landsforening har som sitt eneste tema motstand mot redusert krav til minste aksjekapital.

Aksjelovutvalget begrunnet krav om én krone, altså at det ikke skal være null

NOU 2016: 22 Aksjelovgivning for økt verdiskaping

NOU'en ble formelt levert til næringsministeren 21. oktober og sendt på høring 24. oktober. Høringsfristen var 9. januar 2017 og den korte tiden for høringsinstansene ble begrunnet slik i høringsbrevet fra departementet: «Nærings- og fiskeridepartementet tar sikte på å fremlegge en proposisjon om forenklinger i aksjeloven våren 2017. For at departementet skal rekke dette, er det nødvendig med redusert høringsfrist på 11 uker.»

Det er totalt 28 høringskommentarer med innhold, enkelte er kortfattede og kommenterer kun et enkelt tema, mens mange av høringskommentarene er omfattende og tar for seg mange av utvalgets forslag. Noen høringsinstanser har også tatt opp ytterligere temaer, som går ut over det som er utredet og foreslått av aksjelovutvalget. Høringen og høringskommentarene kan leses på: regjeringen.no/no/dokumenter/horing--nou-2016--22-aksjelovgivning-for-okt-verdiskaping/id2517041

Virke er den eneste høringsinstansen som eksplisitt støtter forslaget om at kravet til minste aksjekapital settes ned til én krone.

i aksjekapitalkrav, med at det er en «seriøsitetssperre» i seg selv at det må opprettes en bankkonto. Her påpeker Brønnøysundregistrene og Revisorforeningen at det ikke er krav i aksjeloven om at bankkonto må opprettes. Brønnøysundregistrene mener derfor at den foreslåtte seriøsitetssperren ikke vil virke, mens Revisorforeningen foreslår endring av aksjeloven for å gjøre krav om bankkonto gjeldende.

Stiftelse av selskap – andre endringer

Aksjeutvalget har foreslått flere lempinger av kravene:

- Ved stiftelse med innskudd i penger inntil kr 100 000 stilles det ikke krav om ekstern bekreftelse av at innskuddet er mottatt av selskapet. Noen av høringsinstansene har kommentert dette spesifikt og synspunktene er nok-

så forskjellige – de spenner fra at også kapitalforhøyelse på inntil kr 100 000 bør være unntatt fra krav om bekreftelse, til at det må være krav om bekreftelse av alle aksjeinnskudd.

NHO er en av flere høringsinstanser som mener at minstekravet på kr 30 000 i aksjekapital bør videreføres, og sett i sammenheng med dette at det bør kreves ekstern bekreftelse for mot-tak av alle innskudd over kr 30 000.

- Aksjelovutvalget støtter regnskapslovutvalgets forslag i NOU 2016: 11 om at krav til åpningsbalanse og uttalelse om åpningsbalanse ikke videreføres. Flere høringsinstanser er enige med utvalget, dette gjelder blant annet NHO, Regnskap Norge, Finans Norge og Revisorforeningen. Brækhus Dege Advokatfirma DA foreslår videreføring av utkast til åpningsbalanse ved fusjon og fisjon, men uten krav om revisorbe-kreftelse og med mulighet for aksjonæ-rene enstemmig å velge bort kravet. Skattedirektoratet og Norsk Økoforum går begge inn for å videreføre nåvæ-rende krav til åpningsbalanser.

- Omdanning etter skattereglene, unntak fra redegjørelse og bekreftelse av redegjørelse, forutsatt at det foreligger et årsregnskap som er revidert etter reglene om revisjon av mellombalanser. Advokatforeningen mener at det bør være tilstrekkelig med en mellom-balanse og har andre kritiske bemerkninger til utformingen av forslaget. Revi-sorforeningen mener at det bør gis forenklinger, men at krav om revidert årsregnskap neppe gir de ønskede forenklingseffektene. Det bør i stedet være tilstrekkelig å legge en balanse fra et skatteregnskap som grunnlag for omdanningen, mener foreningen.

- Jeg er en sterk tilhenger av at omdanning fra ENK/deltakerlignet selskap forenkles og har vært en av initiativtakerne til forslaget fra lovutvalget. I ettertid ser jeg at Revisorfor-eningen har et godt poeng i spørsmålet om forenklinger egentlig opp-nås. Advokatforeningen har som nevnt flere kritiske bemerkninger og jeg oppfatter det som at de setter spørsmålsteget ved om det er behov for forenklinger for slike omdannin-ger. Praktisk erfaring tilsier etter mitt syn at det er et stort behov for forenklinger her. Advokatforeningens innspill om å kreve revidert mellom-balanse i stedet for årsregnskap synes jeg er et godt forslag, som jeg håper blir tatt til følge i proposisjonen.

Aksjelovutvalget foreslår å fjerne gjeldende § 3–8 i aksjeloven og erstatte bestemmelsen med krav om opplysninger.

- Forenklingsforslag som gjelder revisjonsplikt, er omtalt i et eget punkt senere i artikkelen.

Aksjelovgivningens § 3–8

Aksjelovutvalget foreslår å fjerne gjeldende § 3–8 i aksjeloven og erstatte bestemmelsen med krav om opplysninger. Opplysningene skal etter forslaget gis i melding til aksjonærene og i noter til årsregnskapet. I tillegg skal det være tilleggsopplysninger i en etterfølgende gjeldskonvertering når gjelden har sitt opphav i en transaksjon som er meldepliktig etter foreslått ny § 3–8. Gjeldskonvertering omtales i eget punkt senere i artikkelen.

20 av de 28 høringskommentarene med innhold omhandler endringsforslagene knyttet til § 3–8. Av de 20 som kommenterer endringsforslagene, er 15 enige med aksjelovutvalget om at gjeldende § 3–8 er for krevende og at bestemmelsen bør lempes, erstattes eller utgå. Blant de høringsinstansene som støtter utvalgets forslag om å fjerne gjeldende § 3–8, har jeg spesielt merket meg Skattedirektoratet, som jeg i utgangspunktet trodde ville ha et ønske om en videreføring av bestemmelsen. På den annen side er Økokrim en tydelig mot-stander mot endringer av gjeldende § 3–8.

Flere som i utgangspunktet er positive til en endring, har imidlertid innvendinger og/eller ytterligere innspill til nye regler på området. Kommentarene varierer fra at

beløpsgrensen for melding til aksjonærer bør settes langt lavere, til kr 50 000, til at den nye regelen om meldeplikt er innholdsløs eller unødvendig, og derfor bør utgå. En høringsinstans ser ut til å oppfatte forslaget om meldeplikt som at dette

Aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper

Ole Andenæs, Stig Berge,
Margrethe Buskerud
Christoffersen
3. utgave, 2016

Til salgs hos bokhandlere og på nett

I boken behan-dles rettsreglene om aksjeselska-per og allmenn-aksjeselskaper på grunnlag av lovene av 1997.

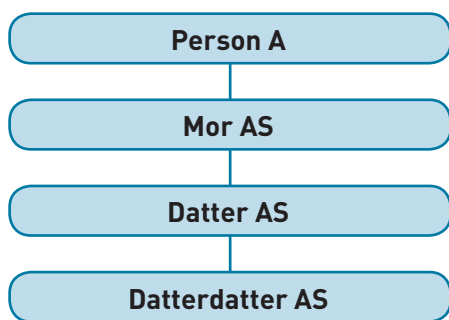
Boken er en oppdatert versjon i forhold til 2. utgaven fra 2006 av Mads Henry Andenæs.

Mads Henry Andenæs /
Calax AS
Tlf.: 22 75 66 66
e-post: calax@online.no

også er ment å skulle angi terskelverdier for regnskapsmessige noteopplysninger om transaksjoner med nærstående parter. En slik kobling har ikke vært tilsiktet fra aksjelovutvalget og jeg kan ikke se at NOU'en gir grunnlag for denne forståelsen. Justisdepartementet skriver at de ikke tar stilling til det materielle innholdet i utvalgets forslag, men reiser spørsmål om det er nødvendig med en så omfattende bestemmelse om den bare skal være en informasjonsplikt.

Fire hørings svar er klart negative til endringsforslagene og går inn for en videreføring av gjeldende § 3–8.

Eiere = styret

Aksjelovutvalget har foreslått at i de tilfellene det er fullt sammenfall mellom aksjonærene og styret, kan aksjonærene enstemmig i de fleste tilfellene¹ beslutte å «hoppe over» styrebehandling og gå direkte til generalforsamlingsbehandling. Dette er også foreslått å skulle gjelde når sammenfall mellom eier og styre er indirekte, fordi det er mellomliggende eierselskap i strukturen. I illustrasjonen vil muligheten til å «hoppe over styret» gjelde for alle selskaper, forutsatt 100 % eierandel hele veien fra person A til Datterdatter AS.

Regnskapsloven krever at årsregnskap og årsberetning signeres av et samlet styre, og det er ikke foreslått endringer av dette. Aksjelovutvalget har foreslått å videreføre krav om redegjørelser ved tingsinnskudd mv., hvor det fortsatt skal være styret som er ansvarlig for at redegjørelsene utarbeides. Det er imidlertid foreslått forenklinger i reglene om signering, slik at det ikke lenger blir krav om at alle styremedlemmer signerer redegjørelsen.

I min forrige artikkel ga jeg uttrykk for ekstra stor begeistring over dette forslaget,

som jeg oppfatter som en stor forenkling – med enkle midler. Jeg må derfor innrømme at jeg er litt skuffet over den lunkne/negative mottagelsen fra noen av høringsinstansene.

Jeg begynner imidlertid med en innrømmelse: Utvalgets forslag til endret ansvarsbestemmelse i § 19–1 (1) er ikke vellykket. Vi har foreslått å ta med aksjeeiere, men uten å avgrense ansvaret til det som var meningen, nemlig til de tilfellene hvor eierne har «hoppet over» styret og gått direkte til generalforsamlingsbehandling. Flere hørings svar kommenterer dette. Pensjonskasseforeningen har dette som sitt eneste innspill og KPMG gir et konkret forslag til hvordan § 19–1 (1) kan utføres slik at ansvaret for aksjeeierne ikke blir større enn det som var tilsiktet.

Justisdepartementet, Advokatforeningen og advokatfirmaet Thommessen AS vender alle tommelen ned, de ser ikke behovet for forenkling og/eller mener at forslaget ikke gir noen reell forenkling. De peker også på at det kan være uheldige konsekvenser av å blande styrets og generalforsamlingens rolle, samt at ansvarsforholdene kan bli uklare. Jeg oppfatter nok innvendingene om at forslaget ikke gir noen reelle forenklinger som litt fjerne fra virkeligheten for små og mellomstore selskaper. Praktisk erfaring tilsier at det er en stor tids- og kostnadsbesparelse å kunne hoppe over et ledd med innkalling, behandling (om enn kun som formalitet), protokollering og signering. Jeg oppfatter at NHO i utgangspunktet er positive til forenkling på dette området, men de mener at tilnærmet samme forenkling, og uten det NHO mener er negative/uklare konsekvenser av utvalgets forslag, vil oppnås ved å tillate en felles protokoll for styre- og generalforsamlingsbehandling.

To av hørings svarene som støtter forslaget mener at forenklingen kunne gått lenger. Brønnøysundregistrene mener at forslaget bør utvides til å gjelde alle tilfeller der samtlige styremedlemmer er aksjonærer, dvs. uten vilkåret om at det heller ikke skal være eiere som ikke er styremedlemmer. Steenstrup Stordrange foreslår at forenklingen også skal kunne gjelde når to eller flere personer danner et felles holdingselskap, altså at det også skal omfatte de underliggende selskaperne i et slikt konsern. Revisorforeningen gir en klar tilslutning til forslaget og beskriver det som et av de viktigste forenklingstiltakene utvalget foreslår. Det påpekes samtidig at det bør klargjøres eksplisitt i loven (§ 5–5 (3)) at aksjonærene kan samtykke til

at årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning sendes ut med en kortere frist enn én uke før generalforsamlingen.

Modernisering, teknologinøytralitet og oppbevaring av regnskapsmateriale mv.

Utvalget har flere forslag som handler om tilrettelegging for å kunne ta i bruk tilgjengelig teknologi, gjøre bestemmelsene teknologinøytrale og forenkle og effektivisere aksjeselskapenes hverdag. Elektronisk signering og regulering som eksplisitt viser at det er muligheter til å gjennomføre både generalforsamling og styrebehandling på andre måter enn fysiske møter, er eksempler på denne typen forslag.

Langt fra alle høringsinstanser kommenterer disse forslagene. Jeg regner med at hørings svar som direkte eller indirekte gir sin tilslutning til hovedlinjene i NOU'en også er positive til utvalgets forslag på

¹ Unntak for fusjon og fisjon, hvor generalforsamlingen ikke kan være part i forhandlingene og hvor man derfor ikke kan «hoppe over» styrebehandling.

Utvalget foreslår å tilrettelegge for bruk av tilgjengelig teknologi og gjøre bestemmelsene teknologinøytrale.

dette området. Av de høringsvarene som eksplisitt tar for seg disse temaene, går de fleste nokså grundig til verks. Flertallet av disse er i hovedsak positive, men enkelte forslag møter også motbør.

Det foreslås å redusere krav til oppbevaringstid til fem år for selskapsdokumentasjon, samt oppheve aksjelovens spesialregler om krav til oppbevaring av regnskapsdokumentasjon mv. ved fusjon, fisjon, oppløsning og avvikling. For selskapsdokumentasjon innebærer forslaget at dagens krav om oppbevaring «til evig tid», eller rettere sagt så lenge selskapet består, reduseres til fem år. Forslaget møtes av både begeistrede tilrop og kraftige innsigelser. Eksempler på negative høringsvar er Advokatforeningen, LO, Norsk Øko-Forum og Økokrim. Skattedirektoratet går inn for at det i aksjeloven tas inn en hjemmel om at skattemyndighetene kan pålegge lenger oppbevaringstid. NHO, Virke og Regnskap Norge er entydig positive til forslaget.

Revisjonsplikt

Terskelverdier

Utvalget foreslår ingen endring av gjeldende terskelverdier for revisjonsplikt. Enkelte høringsinstanser gir eksplisitt sin tilslutning til utvalgets vurderinger, andre mer indirekte – gjennom støtte til etterfølgende endringsforslag for morselskap, mens atter andre igjen gir uttrykk for at terskelverdiene henholdsvis bør økes (NHO og Regnskap Norge) og reduseres (Norsk Økoforum).

Revisjonsplikt for morselskap

Utvalget foreslår å fjerne den ubetingede revisjonsplikten for morselskap, slik at morselskaper blir revisjonspliktige dersom konsernet samlet overskrider terskelverdiene for revisjonsplikt. Mange høringsinstanser er entydig positive, mens andre er negative. Det er antagelig ikke veldig overraskende at næringslivsorganisasjoner som NHO, Virke og Finans Norge støtter forslaget, mens for eksempel Skattedirektoratet peker på utfordringer og Norsk Øko-

forum uttrykker skepsis. Regnskap Norge støtter forslaget, mens Revisorforeningen ikke uttaler seg direkte om dette forslaget, utover å peke på at det kan være skattemessige utfordringer knyttet til transaksjoner mellom konsernselskaper og at en gjennomføring av forslaget derfor bør påvirke skattemyndighetenes prioriteringer. Brønnøysundregistrene støtter forslaget, men peker samtidig på at Foretaksregisteret ikke har noen mulighet til å kontrollere terskelverdiene for det samlede konsernet. Enkelte høringsinstanser mener at den tekniske reguleringen må endres, slik at man unngår at lovteksten angir at vurdering av samlet størrelse for konsern skal måtte vurderes årlig av alle selskaper og alltid i ordinær generalforsamling. Disse tekniske kommentarene har mye for seg, her er det å håpe at departementet følger opp og bringer lovteksten i samsvar med det som var utvalgets intensjon – at det blir krav om en vurdering for morselskap hvor problemstillingen er aktuell. Her har for eksempel Revisorforeningen et

konkret forslag til omformulering av lovteksten. Etter det jeg kan se ivaretar dette forslaget de hensynene lovutvalget mente å få frem.

Ordningen for valg og fravalg

Aksjeutvalget foreslår at et selskap i utgangspunktet ikke har revisjon når det stiftes.² Ordningen med fullmakt til styret om å fravelge revisjon foreslås derfor fjernet. Etter forslaget blir det opp til generalforsamlingen å fatte beslutning om valg av revisor og ev. fravalg, sistnevnte forutsatt at vilkårene for ikke å ha revisjon er oppfylt. Virkningstidspunktet for melding om fravalg av revisjon foreslås også justert, slik at det ikke skal være krav om registrering i Foretaksregisteret før utgangen av regnskapsåret. Det skal være tilstrekkelig at meldingen er sendt til Foretaksregisteret før utgangen av regnskapsåret.

Flere høringsinstanser støtter forslagene. Steensrup Stordrange peker på en lovteknisk utfordring, 2/3 kan kreve fravalg mens 1/3 kan kreve valg av revisor, terskelen for å kreve revisjon må være den samme som for å forhindre vedtektsendringer, med andre ord overstige 1/3. Jeg er enig i kommentaren fra Steenstrup Stordrange og regner med at departementet følger opp dette i proposisjonen. Brønnøysundregistrene mener at regelen om at fravalg må være registrert innen utgangen av regnskapsåret, bør videreføres. Det pekes på praktiske problemer med skjæringstidspunkt og utfordringer knyttet til konsekvensene av regnskapslovutvalgets forslag om å åpne for avvikende regnskapsår.

Mellombalanser og revisjon av mellombalanser

Utvalget viderefører alle krav til mellombalanse, med unntak for at selskap som ikke har revisjon av årsregnskapet etter forslaget, heller ikke skal ha krav om revisjon av en mellombalanse.

Det er ikke mange av høringsinstansene som kommenterer mellombalanse og revisjon av mellombalanse direkte. De få som gir uttrykk for synspunkter er:

- LO, som går mot at en tillater utdeling av utbytte basert på ureviderte mellombalanser.

- Norsk Øko-forum, som inntar det standpunktet at det bør kreves revisjon av alle mellombalanser.
- NHO, som mener at muligheten til å gi fullmakt til styret om å beslutte om ekstraordinært utbytte, bør utredes videre.

Kapitalendringer – regler og krav til uttalelser og bekreftelser

Innskudd i penger

Forslaget om å unnta innskudd i penger ved stiftelse med inntil kr 100 000 fra krav om ekstern bekreftelse, er omtalt tidligere i artikkelen. Andre endringsforslag og høringskommentarer til dette er:

- *Avklaring av at forskuddsbetaling av aksjekapital ikke nødvendigvis må behandles som gjeldskonvertering.* Finans Norge mener dette er en nyttig presisering og klargjøring. Revisorforeningen støtter også forslaget og mener at det vil forenkle prosessen med kapitalendringer. Advokatfirmaet Thommessen AS mener derimot at dette neppe er nødvendig. Andre høringskommentarer har jeg ikke funnet til dette punktet. Jeg er litt overrasket over at ikke flere støtter dette forslaget, men det kan kanskje legges til grunn at de som gir generell tilslutning til utvalgets vurderinger i dette kapitlet, også er enige i dette forslaget.
- *Utvidelse av kretsen som kan bekrefte at innskuddet er mottatt, hvor også advokater foreslås å kunne bekrefte.* Advokatforeningen er negative. De ser hensikten dersom innskuddet skjer til en klientkonto som føres av advokat, men ellers ikke. Advokatforeningen problematiserer også hvorvidt ansvarsforsikringen for advokatvirksomhet vil omfattes av slike bekreftelser. Brønnøysund ser ingen grunn til å utvide med advokater og peker på kontrollproblemer for Foretaksregisteret. På den annen side støtter for eksempel NHO og Regnskap Norge forslaget, og begge disse gir uttrykk for at også regnskapsførere burde kunne bekrefte at selskapet har mottatt innskudd i penger.

Tingsinnskudd

Utvalget foreslår videreføring av krav om redegjørelser og at redegjørelser skal bekreftes av revisor. Jeg kan ikke se at det har kommet innvendinger.

Utvalget foreslår, som for innskudd i penger, at bekreftelsen av at innskuddet er mottatt skal kunne gis av revisor, bank og advokat. Advokatforeningen hevder at dette forslaget må være utilsiktet, ut fra at motivene skulle

argumentere for videreføring av gjeldende rett. Det er godt mulig at motivene kan være uklare, men som medlem av utvalget vet jeg at den foreslåtte endringen var tilsiktet. Regnskap Norge går inn for at tingsinnskudd på inntil kr 100 000 ikke skal måtte undergis noen form for bekreftelse. Revisorforeningen gir uttrykk for at de ikke har innvendinger til utvidelsen av kretsen som kan bekrefte at innskuddet er mottatt. Utover de nevnte kommentarene finner jeg ikke at høringsinstansene har direkte innspill til dette forslaget.

Gjeldskonvertering

Jeg har stor sans for aksjelovutvalgets forslag om en egen og forenklet bestemmelse om gjeldskonvertering, noe som er naturlig, ettersom jeg var en pådriver for forslaget. Samtidig er det ingen morsom innrømmelse for en revisor at man har blandet sammen debitor- og kreditorbegrepene, men slik er det blitt. Mange høringsinstanser har sett og kommentert dette. Det er også andre lovtekniske utfordringer med bestemmelsen, blant annet avgrensningen av hvilke «meldepliktige» transaksjoner etter foreslått ny § 3–8 som skal omtales i redegjørelsen for gjeldskonverteringen. Utvalgets intensjon har vært å kreve omtale av slike transaksjoner dersom, og bare dersom, transaksjonen/transaksjonene oppfyller samtlige vilkår:

1. De har gitt direkte opphav til den gjelden som skal konverteres, i dette ligger at gjelden må være til samme motpart som den som senere skal konvertere sin fordring til aksjekapital.
2. Meldepliktige etter foreslått ny § 3–8.
3. Har funnet sted i en to-årsperiode forut for gjeldskonverteringen.

Flere høringskommentarer tar opp uklarhetene i den foreslåtte bestemmelsen. Det er god grunn til å anta at departementet retter opp disse dersom forslaget fra utvalget tas til følge. Jeg mener at det er gode grunner til å innføre en slik egen bestemmelse. De «vanlige» reglene for tingsinnskudd med verdsettelse, redegjørelse og egen etterfølgende bekreftelse av at innskuddet er mottatt, passer etter min oppfatning dårlig for en gjeldskonvertering. Advokatfirmaet Selmer DA og Advokatforeningen er enige i mitt syn. Justisdepartementet ser derimot ikke dette som en forenkling. Heller ikke NHO er overbevist om at dette er en reell forenkling. Regnskap Norge tar for seg et annet moment; ettersom det ikke er krav om at verdien av fordringen (for motparten – den som konverterer fordring til aksjekapital) skal bekreftes og at den verdien kan

² Forutsatt at selskapet på stiftelsestidspunktet ikke overskrider terskelverdiene for revisjon, noe som er en lite praktisk situasjon. I så fall må balansen på stiftelsestidspunktet være minst MNOK 20. Det vil som hovedregel bety at aksjeinnskuddet er på et så stort beløp.

være null, mener Regnskap Norge at det ikke skal være krav om revisorbekreftelse av gjeldskonvertering. Jeg er enig i at fordringens verdi kan være null, men bekreftelsen handler om at selskapet «blir kvitt» en forpliktelse og at grunnlaget for endringen fra gjeld til egenkapital faktisk er til stede.

Opphevelse av krav om eksterne uttalelser/bekreftelser

Aksjelovutvalget foreslår å fjerne krav om eksterne bekreftelser/attestasjoner for fondsemisjon (her foreslås ingen lovendring, fordi utvalget ikke finner at dette kravet hjemles i noen konkret paragraf), kapitalnedsetting til dekning av tap og kapitalnedsetting til utdeling mv. Jeg har ikke funnet at noen høringskommentarer har innsigelser til forslagene. Brønnøysundregistrene mener imidlertid at det er så lang og fast praksis med krav om bekreftelse fra revisor, at det kan være nødvendig med en lovendring for at kravet ikke skal anses gjeldende.

Fusjon og fisjon

De fleste høringsinstansene som har kommentarer til temaet, støtter forslagene om å oppheve krav til utkast til åpningsbalanse, videreføre krav om redegjørelse i fusjoner og fisjoner med kapitalforhøyelse og at slike redegjørelser skal bekreftes av revisor. Enkelte tar til orde for at utkast til åpningsbalanse bør videreføres i fusjons- og fisjonstilfeller.

Utvalget har foreslått valgfrihet med hensyn til hvilket organisasjonsnummer som skal videreføres i en fusjon mellom mor- og heleid datterselskap. Utvalget har imidlertid ikke fremmet konkret lovforslag for å gjennomføre denne valgfriheten, og dette er kommentert i enkelte høringsvar. Det er videre et par høringsinstanser som foreslår å utvide denne valgfriheten, enten til alle fusjoner som gjennomføres uten vederlag eller til å kunne gjelde generelt for alle fusjoner. Brønnøysundregistrene tar derimot til kraftig motmæle mot forslaget og argumenterer med at en slik endring vil være i strid med intensjonen bak både Enhetsregisteret og organisasjonsnummers funksjon. Jeg kan se at Brønnøysundregistrenes argumentasjon kan ha mye for seg, på den annen side synes jeg det burde være mulig å unngå de etter mitt syn nokså unødvendige komplikasjonene som oppstår med en omvendt morderfusjon. Jeg håper derfor at utvalgets forslag blir fulgt opp i proposisjonen.

Oppløsning og avvikling

Utvalget foreslår at kravene til avviklingsregnskap og oppgjør oppheves. Dette

begrunnes med at årsregnskap frem til og med avvikling vil gi nødvendig informasjon og at erfaring fra praksis tilsier at det er begrenset nytteverdi av tilleggsinformasjonen i avviklingsregnskap og oppgjør, samtidig som kostnadene ikke er ubetydelige. Videre foreslås det at styret på tidspunktet for beslutning om avvikling blir avviklingsstyre, med mindre det gjøres særskilt valg av et (nytt) avviklingsstyre.

De høringsinstansene som kommenterer dette, har sprikende synspunkter. Virke og Revisorforeningen er enige i alle forslagene og Regnskap Norge støtter også forslagene. NHO er enig i utvalgets forslag, om enn med noen betingelser som for eksempel at innsending av skattemelding er en betingelse for oppløsning, noe som jeg synes er en fornuftig presisering av regelverket. Justisdepartementet er noe i tvil om årsregnskapet er tilstrekkelig for å ivareta aksjonærenes interesse i å kunne kontrollere oppgjøret. Norsk Øko-forum påpeker at særlig avviklingsbalansen gir nødvendig informasjon om selskapets status, som ikke kan gjenfinnes direkte i årsregnskapet. Praktisk erfaring tilsier kanskje ikke at det er noen særlig tilleggsinformasjon å finne i avviklingsbalansen og oppgjøret? På den annen side tror jeg det er en del selskaper som ikke avgir årsregnskap frem til avviklingstidspunktet. En mer fullstendig gjennomføring av dette vil kunne gi bedret informasjon og en mer ryddig prosess.

Andre forslag og høringskommentarer

På et helt overordnet plan gir en del høringsinstanser honnør til utvalget og gir uttrykk for enighet i hovedlinjene. Noen mener også at det er potensielt større besparelser enn de anslagene utvalget har kommet med. Andre har en mer kritisk innfallsvinkel og mener at tiden har vært for knapp, at høringsfristen burde vært minst de vanlige tre månedene, at forslag som er ment som forenklinger, ikke innebærer noen reelle forenklinger og at anslagene for besparelser er kraftig overvurderte og kan hevdes å være hentet fra løse luften. Enkelte tar også opp ytterligere temaer som de mener bør utredes, som for eksempel mer om forholdet til allmennaksjeloven og behov for samordnet innsats for forenkling. Det er også påpekt at forholdet til øvrige foretakslover, som selskapsloven, samvirkeloven m.fl. burde utredes nærmere. Med glede noterer jeg meg at Regelrådet har gitt utredningen grønt lys og konkluderer med at konsekvensene for næringslivet er tilstrekkelig utredet.

Andre områder som høringsinstansene har utvist interesse for og kommentert, er blant annet:

- Det er flere kommentarer og innspill til reglene om generalforsamling, forenklet generalforsamling og reguleringen av styrets oppgaver og plikter.
- Revisorforeningen har flere innspill og forslag når det gjelder reglene om utbytte og utdelinger ved kapitalnedsettelse. Det foreslås blant annet klargjøring i forhold til aksjelovendringer som ble gjennomført i 2013.
- KPMG tar til orde for at gjennomgående utbytte bør reguleres, dvs. tillates eksplisitt, gjennom aksjeloven og foreslår ut fra dette endringer av § 8–1. Endringene har også som formål å forenkle ved å redigere bestemmelsen slik at den blir lettere tilgjengelig.
- NHO tar opp at det burde kunne være grunnlag for å sløyfe kravene om at alle AS skal ha vedtekter. NHO mener at når det først er krav om vedtekter, så bør ikke opplysning om forretningskontor utgå. Forslaget om å sløyfe kravet om å oppgi forretningskontor er kommentert av flere og det argumenteres for at dette kravet bør videreføres.
- En del høringsinstanser problematiserer innføringen av samlebegrepet stiftelsesdokumentasjon og peker på potensielt uheldige og utilsiktede konsekvenser av forslaget.
- Handleplikt og krav om forsvarlig egenkapital og likviditet. De høringsinstansene som kommenterer dette, er i hovedsak enige med utvalgets forslag, men det er en del forslag om klargjøring og justeringer.
- Forslag om ny § 7–5 a, som er et forslag om å flytte bestemmelsen om revisors møte med styret fra revisorloven til aksjeloven. Justisdepartementet kommenterer forslaget ut fra en antagelse om at det dreier seg om en gjenntagelse av revisorlovens bestemmelse, mens intensjonen er å flytte bestemmelsen til selskapsretten. Revisorforeningen er enig med utvalget i at bestemmelsen hører hjemme i selskapsreguleringen og har en del kommentarer og justeringsforslag.

Det er med stor spenning jeg imøteser proposisjonen fra Nærings- og fiskeridepartementet. Forhåpentlig vil denne komme som varslet våren 2017 og gi en tydelig avklaring med hensyn til hvilke endringer som blir gjennomført og fra og med hvilket tidspunkt dette blir aktuelt.